

Овчарова Л.П., Бодєко В.П., Хоменко Ю.В.
наукові співробітники Інституту досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України

КОРПОРАТИВНИЙ СЕКТОР І ЙОГО РОЛЬ У СФЕРІ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК

Досліджено тенденції фінансового забезпечення наукових досліджень та інновацій в Україні і зарубіжних країнах, проаналізовані динаміка кадрового потенціалу науки та інноваційна активність промислових підприємств України. Відзначається, що сформована модель розвитку вітчизняної економіки не в змозі сформуванати запит на інновації з боку бізнесу. Ситуація, що склалася, не відповідає сучасним тенденціям розвитку найбільш індустріально розвинених країн, що опираються на людський капітал і переваги, пов'язані з наявністю знань та інновацій. Визначено можливості створення в українській науковій та інноваційній сфері нових умов, пов'язаних з розвитком і розширенням зв'язків між державою, наукою і бізнесом та зміною їх ролі в інноваційному процесі. У статті показано, що головним напрямом державного регулювання в цій сфері повинна стати реалізація заходів, спрямованих на вирішення завдань – підтримки науки, розвитку кооперації, комерціалізації результатів НДДКР.

Ключові слова: корпоративний сектор, комерціалізація, витрати на дослідження і розробки, джерела фінансування, сектор науки, НДДКР, фінансування наукової сфери, інвестиції в науку.

Постановка завдання. Ефективність і глибина інноваційного потенціалу країни, насамперед, визначаються привабливістю тих галузей, у яких будуть створюватися нововведення, а також здатністю інноваційної інфраструктури забезпечувати ефективну комерціалізацію результатів наукових досліджень. Аналіз світових тенденцій показує, що масштаби високотехнологічного і наукомісткого виробництва значною мірою, характеризують науково-технічний і економічний потенціали країни та виступають визначальним фактором розвитку її економіки. У них матеріалізується основна частина результатів наукових досліджень та розробок і в такий спосіб формується попит на досягнення науки і техніки з боку споживачів. Крім того від стану високотехнологічних виробництв залежить конкурентоспроможність як підприємства, так і країни в цілому.

У багатьох країнах усвідомлюють, що для підвищення конкурентоспроможності окремих підприємств, корпорацій, галузей і в цілому країни найбільш важливим є нововведення, які є результатом наукових і науково-технічних досліджень та розробок (НДДКР). З огляду на це важливо, щоб у будь-якій галузі країни були присутні фірми – стратегічні новатори, які розглядають масштабні довгострокові проекти

досліджень і розробок (ДіР) як основний ресурс своєї конкурентоспроможності. Саме стратегічні новатори мають стійкі конкурентні переваги, пов'язані з отриманням інтелектуальної і технологічної ренти, максимальної доданої вартості. Досвід розвинених країн підтверджує, що формування та розвиток в економіці або в будь-якій галузі стратегічних новаторів може забезпечити конкурентоспроможність на національному і глобальному ринках. Інноваційність підприємницьких структур найбільш розвинених країн полягає в тому, що приватний сектор фінансує і здійснює основну частку ДіР, причому основний обсяг припадає на великі транснаціональні корпорації (ТНК).

Великий бізнес і малі інноваційні підприємства (МІП) як у розвинених країнах, так і країнах, що розвиваються, стали важливим компонентом національної інноваційної системи (НІС), що дозволило сформувати налагоджений зв'язок між наукою і виробництвом та успішно здійснювати процес комерціалізації результатів НДДКР. Сьогодні бізнес-структури інноваційно розвинених країн приймають на себе як ризик при розробці нових продуктів і технологій, так і комерціалізацію наукових розробок.

Світова практика свідчить, що саме бізнес-структури відіграють ключову роль у розробці і впровадженні інновацій. Частка витрат корпорацій на дослідження і розробки в загальнонаціональних витратах на НДДКР перевищує 65%, а в середньому по країнах ОЕСР наближається до 70% (табл. 2). Чисельність персоналу, зайнятого у науково-дослідних підрозділах корпорацій, становить більше 60% усього кадрового наукового потенціалу розвинених країн. Корпоративний сектор є не тільки найбільшим, але й найбільш привабливим роботодавцем для науковців, встановлюючи високу зарплату наукової праці.

В той же час в Україні спостерігається зовсім протилежна ситуація: у підприємницькому секторі зменшується кількість організацій, чисельність зайнятих, які здійснюють ДіР та скорочується фінансування НДДКР. Так у 2014 р. основним джерелом фінансування витрат на ДіР були державні кошти – 43,8%, кошти підприємницького сектору склали – 35,2%, інноваційною діяльністю у промисловості займалися лише 1609 підприємств, або 16,1% підприємств. При цьому понад дві третини коштів, які спрямовувалися на здійснення інновацій, підприємства витрачали на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення і тільки 15,9% – на здійснення ДіР.

Викладене вище свідчить, що інноваційна активність вітчизняних промислових підприємств залишається на вкрай низькому рівні. Відсутність чіткої стратегії використання та розвитку науково-технічного потенціалу призвела до зростання розриву між наукою і виробництвом, безсистемного та неефективного використання коштів, спрямованих на фінансування НДДКР, суто споживацького ставлення підприємств до придбаних інтелектуальних продуктів, низьких показників комерціалізації інновацій.

З огляду на необхідність розбудови інноваційної економіки в Україні актуальним є дослідження зарубіжного досвіду залучення корпоративного сектору до модернізації промисловості на основі активізації інноваційних процесів, повноцінного використання потужного науково-технічного потенціалу наукової сфери, особливостей здійснення підтримки інноваційної активності суб'єктів господарювання на всіх стадіях інноваційного процесу, стимулювання попиту на результати наукових досліджень і розробок.

Аналіз досліджень і публікацій. Тема ролі бізнесу у створенні інновацій і розвитку конкурентоспроможності країни досліджена Й. Шумпетером та одержала розвиток у роботах И. Ансоффа, Д. Брайта, Д. Белла, П. Друкера, М. Роджерса, П. Ромера, Г. Менша, К. Фрімена, Е. Тоффлера, О. Акаєва, Н. Іванової.

Мета статті: узагальнення результатів теоретичних і прикладних досліджень, що відображають роль інноваційного бізнесу у науково-технологічному розвитку економіки країн світу.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні для України вкрай важливо здійснити реструктуризацію економіки та заміщення втраченого на сході України промислового потенціалу на засадах інноваційно-технологічного оновлення. Для вирішення цього завдання необхідно залучати як науковий потенціал, так і підприємницький. Однак реалізація економічної функції науки, її участь у розв'язанні проблем технологічного оновлення виробництва в країні і випуску конкурентоспроможної продукції можливі лише за умови, коли є мотивації до інноваційної діяльності підприємств.

На окремих напрямках взаємодія науки та підприємницьких структур дала значні позитивні результати. В той же час, статистика залучення інвестицій бізнесу в науково-технічну сферу в Україні невтішна: в 2 рази зменшилась кількість організацій, що здійснюють НДДКР у підприємницькому секторі, більш як на 44 тис. осіб скоротилась кількість виконавців ДіР у секторі, більш як у 2 рази скоротилося фінансування витрат на виконання НДДКР за рахунок державного бюджету (табл.1). Галузеві наукові установи, діяльність яких найбільшим чином спрямована на інноваційний розвиток та використання власних розробок у виробничій сфері, зазнали найбільших втрат.

За даними Держкомстату України 1757 вітчизняних підприємств займаються створенням і використанням передових технологій, однак передові технології у 2014 р. створювали тільки 106 підприємств. Загальна кількість створених технологій становила всього 309 одиниць. Не краща ситуація і щодо створення об'єктів права інтелектуальної власності на підприємствах України. Так, у 2014 р. було видано всього 769 охоронних документів, із них: 162 – на винаходи, 418 – на корисні моделі та 189 – на промислові зразки. Ще складніше стан з реалізацією інноваційної продукції: 905 підприємств України реалізували цієї продукції всього на 25,7 млрд.грн., що складає 2,5% загального обсягу реалізованої промислової продукції [1].

Таблиця 1

Показники участі підприємницького сектору України в НДДКР [1]

	2005	2010	2012	2013	2014
Кількість організацій, що здійснюють НДДКР одиниць	837	610	535	507	422
Кількість працівників, що здійснюють НДДКР, осіб	91981	67472	58586	54532	47479
у % до загальної кількості	53,9	47,8	45,1	44,3	43,3
Внутрішні поточні витрати на НДДКР, млн. грн.	2729,7	5050,6	5425,2	5985,4	5617,2
у % до загального обсягу	62,2	57,2	52,5	55,0	55,7
Фінансування витрат на виконання НДДКР за рахунок державного бюджету, млн. грн.	315,2	523,6	612,4	635,0	302,1
у % до загального обсягу	18,4	14,1	13,0	13,3	7,5
Обсяг фундаментальних досліджень, млн. грн.	15,1	199,4	59,0	76,9	45,1
у % до загального обсягу	1,7	9,1	2,3	2,9	1,8
Обсяг прикладних досліджень, млн. грн.	194,5	349,8	409,9	479,2	453,0
у % до загального обсягу	27,4	21,6	19,9	23,0	23,7

Наведені вище дані свідчать про те, що підприємницькі структури не виявляють зацікавленості в технологічному оновленні чи вдосконаленні виробництва. Як наслідок, інноваційна складова у ВВП України не перевищує – 1,5-2%, тоді, як у розвинених країнах світу вона сягає – 50-70%. У зв'язку з цим принципово нові розробки науковців, як правило, не знаходять застосування у відсталому технологічному та інституційному середовищі. Це дає підстави стверджувати, що існує протиріччя між наявністю в Україні потужного наукового комплексу, здатного продукувати результати світового рівня, та недостатністю попиту на розробки вітчизняних науковців з боку бізнес-структур.

Критична ситуація вітчизняної науково-технічної сфери, значною мірою, пов'язана з тим, що програми, що приймалися урядом упродовж останніх років, лише формально декларували інноваційну спрямованість держави і жодним чином не вплинули на зростання попиту виробництва на наукові, науково-технічні розробки, оскільки відсутні стимули щодо залучення коштів бізнес-структур у проведення НДДКР. Фінансові, податкові, кредитні стимули розвитку інноваційної діяльності, трансферу технологій не діють в такому середовищі.

В той же час у більшості країн активно розвиваються високотехнологічні види економічної діяльності, підвищується наукоємність базових галузей промисловості та сфери послуг, збільшується фінансування досліджень і розробок, наука стає усе більше орієнтованою на потреби економіки. Постійне інноваційне відновлення галузей реального сектору стало чинником успішного економічного і соціально-політичного розвитку багатьох країн. Очевидно, що і структурні

зрушення в економіці розвинених та країн, що розвиваються, багато в чому обумовлені розвитком у них інноваційних процесів, важливу роль в якому відіграє корпоративний сектор.

Аналіз світових тенденцій щодо розвитку сфери НДДКР показав, що державний сектор у розвинених країнах, хоча і є важливим суб'єктом науково-технологічної політики і фінансовим джерелом, однак займає другорядне місце у фінансуванні та проведенні ДіР. Протягом останніх десятиліть у більшості розвинених країн: США, Німеччині, Франції, Великобританії, Японії, Південній Кореї, Китаї частка держави в загальних витратах на НДДКР знижувалася, і зараз вона в 1,5-2 рази менше за частку приватних інвестицій. За рахунок коштів державного бюджету в основному фінансуються фундаментальні дослідження і дослідно-конструкторські розробки по визначених пріоритетних напрямках науково-технологічного розвитку країни.

Дані таблиці 2 про внутрішні витрати на НДДКР за секторами науки в країнах ЄС є підтвердженням тенденції щодо збільшення інвестицій корпоративного сектору. Так, досить високий рівень витрат на ДіР підприємницького сектору у Фінляндії, Швеції, Данії, Словенії, Австрії та Німеччині. У середньому частка витрат бізнесу на виконання НДДКР у країнах ЄС складала 63,5%. Згідно даних Євростату у 2013 р. у підприємницькому секторі Німеччини було витрачено на НДДКР – 67,6 млрд. дол. США, у Франції – 35,7 млрд.дол. в Англії – 25,7 млрд.дол. Видатки бізнесу на ДіР в країнах – лідерах інноваційного розвитку коливаються від 2,5 до 5% від ВВП (табл. 2).

Що стосується джерел фінансування НДДКР, то 55% загальних витрат країн ЄС на НДДКР було профінансовано бізнесом, в деяких країнах більш як 65%, у США ця частка складала 70,3%, в Японії – 75,8%, у Китаї – 74,0% [2].

Аналіз інноваційних процесів у розвинених країнах показує, що більшу інноваційну активність проявляє великий бізнес. ТНК країн ЄС виступають глобальними інноваторами: у рейтингу серед 400 найбільших ТНК за витратами на НДДКР – 156 компаній ЄС. До їх входять компанії тільки 12 країн ЄС: Німеччини (42 компанії), Франції (34) Великобританії (30) Нідерландів (12), Швеції та Італії (по 8), Данії, Іспанії й Ірландії (по 6), Фінляндії (3), Бельгії (2) і Люксембургу (1) [3].

Для невеликих країн ЄС характерна висока концентрація ДіР у межах декількох великих корпорацій. Так, на компанію Nokia (Фінляндія) припадає 51,7% всіх витрат на НДДКР в країні, на компанії Ericsson і Volvo (Швеція) – 39%. В Ірландії чотири найбільших корпорації забезпечують 79,7% усіх сукупних витрат на НДДКР, у Нідерландах чотири компанії витрачають 61,3% від усіх витрат на ДіР в країні. Для Німеччини також характерний високий рівень концентрації ДіР: на 10 найбільших компаній у країні припадає 53,9% усіх розробок у країні, у Франції 10 найбільших корпорацій забезпечують 35,1% ДіР, у

Великобританії – 25,7%. Питома вага витрат на НДДКР ще вища у китайських і американських компаніях [4].

Таблиця 2

Внутрішні витрати на НДДКР за секторами науки та розподіл внутрішніх витрат за джерелами фінансування у країнах ЄС у 2013 р. [2]

	Розподіл внутрішніх витрат за джерелами фінансування, у % до підсумку		Внутрішні витрати за секторами науки, млн. дол. США за ПКС	
	державний сектор	підприємницький сектор	державний сектор	підприємницький сектор
Велика Британія	27,0	46,5	2913,8	25713,6
Естонія	47,2	42,1	52,9	282,6
Литва	34,5	27,5	129,1	174,5
Нідерланди	33,3	51,1	1881,1	8561,3
Німеччина	29,8	65,2	15243,3	67569,5
Польща	47,2	37,3	2124,4	3453,6
Словаччина	38,9	40,2	243,9	550,8
Словенія	26,9	63,8	200,1	1176,9
Угорщина	35,9	46,8	484,0	2256,2
Фінляндія	26,0	60,8	640,3	4940,8
Франція	35,0	55,4	7259,5	35756,4
Швеція	28,2	61,0	521,2	9757,1

Слід відзначити, що компанії, які витрачають найбільше коштів на ДіР, переважно відносяться до галузей автомобілебудування, фармацевтичної промисловості, електроніки та електротехніки, виробництва обладнання і програмного забезпечення.

Інноваційні компанії малого і середнього бізнесу також вносять істотний внесок у формування інноваційної економіки розвинених країн. Відсоток видатків на НДДКР, який припадає на компанії малого і середнього бізнесу в загальній кількості видатків інноваційних компаній, складав для Японії 7% (8,6 млрд. дол. США), для країн ЄС – близько 37% (78,7 млрд. дол.) для США – 15% (42,4 млрд. дол.) і для Південної Кореї – 20% (5,4 млрд. дол.) [4].

Важливим трендом в сфері досліджень і розробок стала її інтернаціоналізація. Так, видатки іноземних фірм на сферу НДДКР можуть перевищувати аналогічні видатки місцевих компаній, особливо це характерно для таких невеликих країн ЄС, як Австрія, Бельгія, Нідерланди. Аналіз показав, що у більшості країн ЄС США виступають основним інвестором у сфері досліджень і розробок, а компанії ЄС, у свою чергу, забезпечують 65% всіх іноземних інвестицій у сферу НДДКР у США. Найбільш високий рівень інтернаціоналізації характерний для фармацевтичної галузі ЄС (близько 30% витрат на ДіР витрачають

іноземні фірми), найнижчий – для легкої промисловості і металургії. Найбільші 172 компанії, країнами базування яких є ЄС, близько 25% своїх інвестицій вкладають у дослідження і розробки за межами ЄС, в основному в США, Канаді, Китаї та Японії. Інвестиції великих корпорацій, наприклад, Майкрософт і Ай-Би-М – у програмних і комп'ютерних послугах, Дженерал Електрик – в електроніці та електроустаткуванні, Пфайзер – у фармацевтичній промисловості і біотехнології, часто перевищують державні витрати на науку [4].

У зарубіжних країнах у сфері досліджень і розробок набуває поширення механізм державно-приватного партнерства (ДПП). Він полягає в тому, що корпорації здійснюють НДДКР за свій рахунок з наступною компенсацією витрат шляхом їх включення в ціну продукції, яку вони пропонують державі. Завдяки ДПП держава та бізнес розподіляють ризики та витрати при створенні нових знань і технологій, формують оптимальні «правила гри», умови та ефективні стимули для максимальної реалізації національного інноваційного потенціалу.

Дослідження показало, що міжнародні корпорації інвестуючи у потенційно найбільш затребувані ринком напрями і сектори, здатні забезпечити своєчасне впровадження результатів досліджень і розробок і створити наукомістке високотехнологічне виробництво. Досвід Норвегії, Швеції, Японії, Китаю та багатьох країн ЄС, у різні роки, свідчить про те, що, за умови створення сприятливого економічного і законодавчого клімату, прихід на їх територію міжнародних корпорацій, орієнтованих на виробництво високотехнологічної продукції, став стимулом для формування НІС. Міжнародні корпорації, заповнюючи проміжну нішу між науково-дослідними, освітніми установами, національними виробничими і фінансовими структурами в економіці, знизили бюрократизацію інноваційних процесів і забезпечили найбільш швидке та ефективно практичне впровадження новітніх розробок у вищезгаданих країнах. В окремих випадках вони самі виступали носіями нових ідей і винаходів [5].

В ході аналізу результатів теоретичних і прикладних досліджень відомих науковців та експертів щодо ролі корпоративних структур у розвитку НІС підтверджено роль ТНК як найбільш ефективних і раціональних гравців на міжнародних інноваційних і високотехнологічних ринках, доведено, що бізнес-структури є важливим чинником стимулювання інноваційного розвитку економіки країни, оскільки, поряд із прямими інвестиціями, здійснюють науково-технічну підтримку розробок, технічне впровадження результатів у виробництво та їх поширення на світових ринках [6].

У цілому система фінансування НДДКР, яка формувалася в розвинених країнах протягом десятиліть, довела свою ефективність. Частка високотехнологічної продукції, у тому числі експортної, у цих країнах постійно зростає. Завдяки партнерству з бізнес-структурами науково-дослідні інститути перетворюються на центри інноваційного розвитку, досягаючи значного прискорення процесів впровадження

результатів досліджень і розробок у затребувані економікою технології, товари і послуги.

Підходи західних країн варто розглядати як важливі орієнтири для розвитку вітчизняної системи забезпечення створення високотехнологічної продукції. Однак, просте копіювання підходів і механізмів в Україні, на нашу думку, є неможливим, оскільки існують значні розбіжності щодо технологічного, виробничого і фінансового потенціалів різних країн.

Висновки. Дослідження показало, що ключовою проблемою національної інноваційної системи є відсутність ефективних взаємозв'язків між всіма її елементами – науково-дослідними інститутами, освітніми закладами, підприємствами. У результаті, підприємства реального сектора не орієнтовані на використання вітчизняних досліджень і розробок, оскільки рівень інноваційної активності в промисловості вкрай низький. Результати науково-технічної діяльності залишаються незатребуваними з боку реального сектору що призводить до втрати конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

Аналіз міжнародного досвіду щодо розбудови НІС свідчить, що уряди зарубіжних країн надають виняткове значення прискореному розвитку науково-технічної сфери, чітко усвідомлюючи, що найбільш важливий фактор боротьби за ринки високотехнологічної і наукомісткої продукції – продумана державна науково-технічна й інноваційна політика, що передбачає значне фінансування науково-інноваційної сфери.

Виявлено особливості фінансування НДДКР у розвинених країнах, які полягають у наступному: держава бере на себе значне, але не основне навантаження у фінансуванні витрат на ДіР; при виконанні НДДКР широко використовуються механізми державно-приватного партнерства; корпоративний сектор є головним джерелом фінансування НДДКР; у більшості розвинених країн розвиток науково-технічної сфери здійснюється, головним чином, завдяки створенню і фінансуванню венчурних підприємств; для фінансування проектів, пов'язаних з фінансовими ризиками, широко використовуються венчурні фонди та інші ринкові механізми із захисту інтересів держави і бізнесу.

Аргументовано, що всі елементи НІС – бізнес, держава, освітні та науково-дослідні установи у розвинених країнах взаємодіють, співпрацюють, вступаючи у складні «альянси» один з одним. Так, корпорації активно беруть участь у розробках науково-дослідних інститутів, університетів нових поколінь комерційних технологій, створюють дослідницькі колективи за участю держави, бізнесу та академічного сектора.

Для розбудови сучасної конкурентної економіки в Україні необхідно стимулювати проведення наукових досліджень і розробок приватним бізнесом, а також розвивати зв'язки науково-дослідних інститутів, університетів із корпоративним сектором для передачі технологій та їх комерціалізації.

З огляду на необхідність розбудови інноваційної економіки вітчизняна наука повинна стати потужним локомотивом позитивних змін в економіці, передусім, у розбудові наукоємних, інноваційно орієнтованих і високотехнологічних виробництв. Для прискорення модернізації підприємств необхідно підтримувати інноваційну активність бізнес-структур на всіх стадіях інноваційного процесу, стимулювати попит на результати наукових досліджень і розробок, створювати сприятливі умови для виробництва інноваційної продукції.

Наукові установи повинні враховувати нові світові тенденції і потреби національної економіки та суспільства, забезпечувати тісну взаємодію між сферою фундаментальних, прикладних досліджень і сектором вищої освіти, а також ефективно здійснювати комерціалізацію наукових розробок, впровадження інновацій у виробничі процеси підприємств, що дасть змогу підвищити їх інноваційну активність та сприятиме поєднанню інтелектуального і виробничого капіталів.

Список використаних джерел

1. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: Стат. зб. / Державна служба статистики України. – К., 2015. – С. 150-165.
2. Євростат. – <http://ec.europa.eu/eurostat/publications/recently-published>.
3. World – 2500 Companies Ranked by R&D. – The 2014 EU Industrial R&D Investment Scoreboard [Electronic resource]. – Mode of access: <http://iri.jrc.ec.europa.eu/scoreboard14.html>.
4. Science, Technology and Innovation in Europe. – Luxembourg: Publications Office of the Euro-pean Union. – Eurostat, 2014. – P. 30.
5. World Investment Report. Summary. 2013. N.Y. & Geneva: UN, UNCTAD, 2013. P.22.
6. Кохно П.А. Приоритеты научно-технологического развития // Общество и экономика. 2012. – №.2. – С. 41-58.

Овчарова Л.П., Бодєко В.П., Хоменко Ю.В.

научные сотрудники Института исследований научно-технического потенциала и истории науки им. Г.М.Доброва НАН Украины

КОРПОРАТИВНИЙ СЕКТОР И ЕГО РОЛЬ В СФЕРЕ ИССЛЕДОВАНИЙ И РАЗРАБОТОК

Исследованы тенденции финансового обеспечения научных исследований и инноваций в Украине и зарубежных странах, проанализированы динамика кадрового потенциала науки и инновационная активность промышленных предприятий Украины. Отмечается, что сложившаяся модель развития отечественной экономики не в состоянии сформировать запрос на инновации со стороны бизнеса. Эта ситуация находится в противоречии тенденциям развития наиболее передовых стран, опирающихся на человеческий капитал и преимущества, связанные с наличием знаний и инноваций. Определены возможности для учета в украинской научной и инновационной политике новых условий, связанных с

развитием и расширением связей между государством, наукой и бизнесом и изменение их роли в инновационном процессе. В статье показано, что главным направлением государственного регулирования в данной области должна стать реализация мер, направленных на решение нескольких задач – поддержки науки, развития кооперации, коммерциализации результатов НИОКР.

Ключевые слова: корпоративный сектор, коммерциализация, затраты на исследования и разработки, источники финансирования, сектор науки, НИОКР, финансирование научной сферы, инвестиции в науку.

L.Ovcharova, V.Bodeko, Y.Khomenko
*researchers of G.M. Dobrov Institute for Scientific and Technological
Potential and Science History Studies NAS of Ukraine*

THE CORPORATE SECTOR AND ITS ROLE IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

The article examined the tendencies of financial support for scientific research and innovation in Ukraine and abroad, analyzed the dynamics of the human resources potential of science and innovation activity of industrial enterprises of Ukraine. The current model of development is not capable of forming the demand for innovations from the business. The situation contradicts the trends of the advanced economies which rely on human capital and competitive advantages linked to knowledge and innovations. This work is aimed at revealing possibilities and conditions which will help taking into consideration in the Ukrainian scientific and innovation policy of new circumstances related to development and widening of horizontal relations between government, science and business and with changing role of each one in the innovation process. The article shows that the main focus of public regulation in this area should be to implement measures which aimed at solving several problems – supporting science, development cooperation, R&D results commercialization.

Keywords: the corporate sector, commercialization, expenditure on research and development, sources of funding, sector of science, R & D, funding for science, investments in sector of science.

Овчарова Любов Петрівна
0_nata@mail.ru